

MÄNTSÄLÄ, HAMMARSLOTTIN SORA-ALUE

LUONTOSelvitys 2024

5.12.2024

MÄNTSÄLÄ, HAMMARSLOTTIN SORA-ALUE

LUONTOSELVITYS 2024

Sisälllys

1 Johdanto	3
2 Aineisto ja menetelmät	3
2.1 Selvitysalue	3
2.2 Lähtöaineisto	3
2.3 Maastotyöt	5
3 Tulokset	6
3.1 Yleiskuvaus.....	6
3.2 Arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät	8
4 Yhteenveto ja suositukset	9
5 Lähteet ja kirjallisuus.....	10
6 Kuvaliite	11

Kansi: Näkymä nykyiseltä maa-ainesten ottamisalueelta.

Pohjakartat ja ilmakuvat © Maanmittauslaitos.

Valokuvat [REDACTED].

1 JOHDANTO

Mäntsälän kunnan Levannon kylässä sijaitsevalle maa-ainesalueelle ollaan hake-massa lupaa ottamistoiminnan laajentamiselle. Suunniteltu ottamisalue sijoittuu kiinteistölle Hammarslott 505-405-4-23.

Suunniteltua ottamistoimintaa varten on haettu maa-aines- ja ympäristölupaa. Lupakäsittelyä varten tarvitaan selvitys alueen luonnonoloista ja luontoarvoista.

Luontoselvitysaluetta kutsutaan tässä raportissa Hammarslottin sora-alueeksi. Sen luontoselvitys tilattiin Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä, jossa työn on teh-nyt biologi, FM [REDACTED].

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Selvitysalue

Luontoselvitys käsittää Mäntsälän kunnan Levannon kylässä sijaitsevan suunnitte-lualueen, jonka rajausta ilmenee kuvasta 1. Alue sijaitsee kiinteistöllä Hammarslott 505-405-4-23 ja sen pinta-ala on 10,09 hehtaaria. Selvitysalueeseen sisältyy sekä nykyisen luvan mukainen ottamisalue että sen pohjoispuolinen suunniteltu laa-jennusalue.

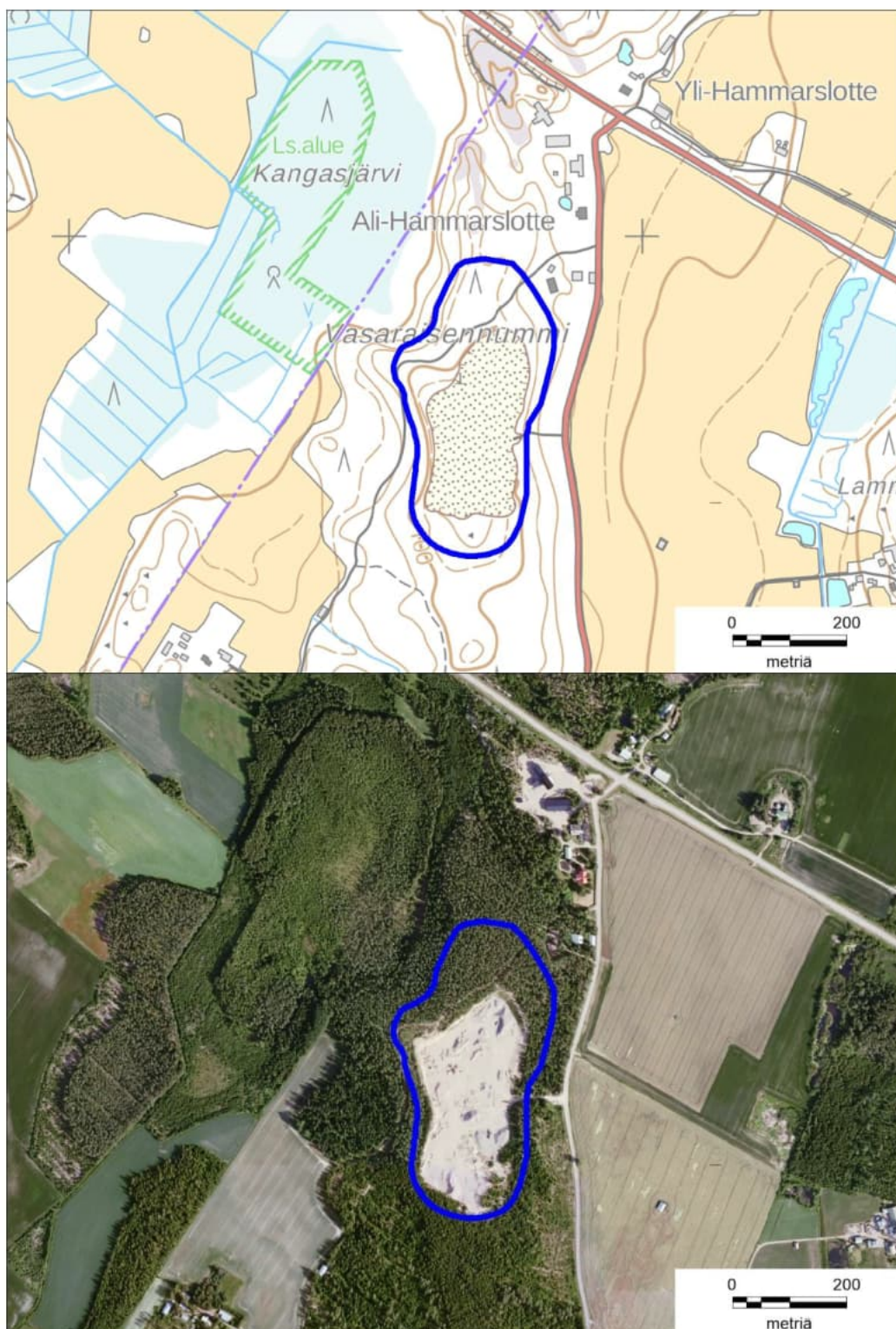
2.2 Lähtöaineisto

Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmässä (13.3.2023) on osoitettu Vasaraisennummen arvokas geologinen muodostuma, jonka rajausta ulottuu Hammarslottin nykyisen ottamisalueen eteläosaan. Lisäksi koko selvitysalue sijoittuu Levanto–Vasaraisennummen tärkeälle vedenhankin-taan soveltuvalla pohjavesialueelle.

Selvitysalueella ei ole voimassa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Mäntsälässä on vi-reillä koko kunnan käsittävä Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050. Sen luonnok-sessa (6.11.2024) on rajattu Vasaraisennummi arvokkaaksi harjua-alueeksi (ge 3). Myös em. pohjavesialue on merkitty yleiskaavan luonnokseen.

Esiselvitysvaiheessa tarkastettiin selvitysalueen ja sen lähiympäristön aiemmat luontotiedot ympäristöhallinnon rekistereistä ja paikkatietoaineistoista (Suomen ympäristökeskus, Avoin tieto), Suomen Lajitietokeskuksesta (www.laji.fi) ja Suo-men metsäkeskuksesta (www.metsakeskus.fi). Lisäksi tehtiin selvitysalueen kart-ta- ja ilmakuvatarkastelu sekä suunniteltiin maastotöiden toteuttaminen tarkem-min.

Hamarslottin sora-alueelta tai sen lähialueelta (etäisyys enintään 1 km) ei ole em. lähdeaineistoissa tietoja arvokkaista luontokohteista lukuun ottamatta Kan gasjärven luonnonsuojelualuetta. Kohde näkyy kuvan 1 kartassa.

Kuva 1. Luontoselvitysalueen raja (sininen viiva) kartta- ja ilmakuvapohjalla. Kangasjärven luonnonsuojelualueen raja näkyy peruskartassa.

Suomen Lajitietokeskukseen ei ole tallennettu havaintoja huomionarvoisten eliölajien esiintymisestä selvitysalueella. Hammarslotten sora-alueen välittömältä

lähialueelta on tiedossa suopunakämmekän esiintymä Kangasjärven suolta. Laji on luokiteltu (Hyvärinen ym. 2019) silmälläpidettäväksi (NT) ja Etelä-Suomessa alueellisesti uhanalaiseksi (RT).

2.3 Maastotyöt

Luontoselvitys tehtiin asemakaavatarkkuutta vastaavasti soveltaen ympäristöhallinnon julkaisemia ohjeita (Mäkelä & Salo 2024, Nieminen & Ahola 2017, Sierla ym. 2004). Työssä hyödynnettiin alueen aiempia luontotietoja (ks. alaluku 2.2). Maastossa käytettiin GPS-paikanninta, jolla rajaukset, luontokohteet ja lajien havaintopaikat voitiin paikantaa riittävällä tarkkuudella.

Luontoselvityksen maastokäynnit tehtiin 4. ja 18.8.2024. Selvitysalue (kuva 1) käveltiin kattavasti läpi. Maastossa inventoitiin kohteen kasvillisuutta ja putkilokasvistoa, joista kirjattiin muistiin yleiskuvaus ja mahdolliset erityispiirteet.

Lisäksi käynneillä selvitettiin arvokkaiden luontokohteiden esiintyminen. Näitä ovat mm. luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset suojellut luontotyytit, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaiset pienvesikohteet, metsälain 10 §:n mukaiset elinympäristöt ja Suomessa uhanalaiset luontotyytit (Kontula & Raunio 2018a, b). Lisäksi arvioitiin, onko alueella kohteita, jotka täyttäisivät METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016) tai maakunnalliset LAKU-kohteiden kriteerit (Salminen & Aalto 2012). Todetut luontokohteet rajataan kartalle ja arvotetaan.

Huomionarvoisten putkilokasvilajien (luontodirektiivin liitteiden II ja IV(b) lajit, erityisesti suojeltavat, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset lajit, silmälläpidettävät sekä muut vaateliaat tai harvinaiset lajit) esiintyminen inventoitiin maastokäynneillä. Todetut huomionarvoisten kasvilajien esiintymät paikannetaan ja niistä kirjataan ylös mm. runsaustieto.

Maastokäynnillä havainnoitiin myös muuta eliölajistoa siltä osin kuin se oli ajankohta huomioiden mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Erityistä huomiota kiinnitettiin EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin kuuluvan kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikoiksi soveltuviin maitikkakasvustoihin ja toukkien kutomiin seittipesiin.

Luontoselvityksen osana arvioitiin huomionarvoisen lajiston (luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajit, erityisesti suojeltavat, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset lajit, silmälläpidettävät sekä muut vaateliaat tai harvinaiset lajit) kannalta merkittävät elinympäristöt tai kohteet sekä mahdolliset lisäselvitystarpeet.

Jälkimmäisellä maastokäynnillä inventoitiin lisäksi maa-ainesalueen länsipuolella sijaitsevan Kangasjärvi nimisen suon luonnonoloja ja kasvillisuutta noin 250 metrin etäisyydelle Hammarslottin sora-alueen rajasta. Tarkoituksena oli saada ottamistoiminnan vaikutusten arvioimista varten tietoa pohjavesivaikutteisten luontotyyppien yms. esiintymisestä alueella. Pääosa Kangasjärvestä sijaitsee Kärkölän kunnassa Päijät-Hämeen maakunnan puolella. Osa suosta on rauhoitettu yksityismaiden luonnonsuojelualueeksi (YSA257596) vuonna 2022 (ks. kuva 1).

3 TULOKSET

3.1 Yleiskuvaus

Selvitysalue

Nykyinen maa-ainesten ottamisalue on laajalti kasviton. Lähinnä sen reunoilla tavataan vähän männyn, raidan, koivun ja kiiltopajun taimia. Runsaimpia kasvilajeja ovat maitohorsma, hietakastikka ja vadelma; lisäksi kasvistoon kuuluvat pujo, voi kukat, peltosaunio, tahmavillakko, ketotuulenlento, viherjäsenruoho, ahosuolaheinä, rohtotädyke, sarjakeltano ja rentohaarikko.

Selvitysalueen rajaukseen sisältyy kapea (10–30 metriä) puustoinen reunus nykyisen maa-ainesten ottamisalueen itä-, etelä- ja länsipuolella. Suunniteltu laajennusalue sijaitsee pääosin nykyisen ottamisalueen pohjoispuolella.

Puusto on alueen länsi- ja pohjoispuolella enimmäkseen varttunutta–uudistus kypsää mäntyä. Itäpuolella on sekapuustoista varttunutta kasvatusmetsää ja eteläosassa vallitsevat kuusi ja koivu. Alikasvoksena tai pienpuustona esiintyy koko alueella raitaa, pihlajaa, haapaa ja katajaa.

Reuna-alueiden kasvillisuus on laajalti kuivahkoa kangasta. Kenttäkerroksen lajeja ovat mm. puolukka, kanerva, mustikka, kultapiisku, sananjalka, kielo, lillukka, maitohorsma, kangasmaitikka, hieta- ja metsäkastikka sekä metsälauha. Länsireunan valoisalla rinteellä kasvillisuus lähenee pienellä alueella kuivaa keskiravinteista lehtoa. Lajistoon kuuluvat niukkoina tavattavat valkovuokko, metsäorvokki, ahomansikka ja metsäruusu. Selvitysalueen eteläosassa ja paikoin itäreunallakin vallitsevat tuoreen kankaan lajit: mustikka, puolukka, metsälauha, metsäkastikka, sananjalka, metsätähti, vadelma, kangasmaitikka, kevätpiippo, oravanmarja, maitohorsma ja vanamo.

Kangasjärvi

Kangasjärven suosta ulottuu pieni osa Mäntsälän kunnan puolelle. Tällä alueella on kapea reunus varsinaista korpirämettä (mustikkakorpirämettä), joka vaihtuu länteen päin varsinaiseksi isovarpurämeeksi. Korpirämeen puuston muodostavat mänty, kuusi ja koivu. Aluskasvillisuutena on lähinnä mustikkaa, puolukkaa, suopursua ja juolukkaa.

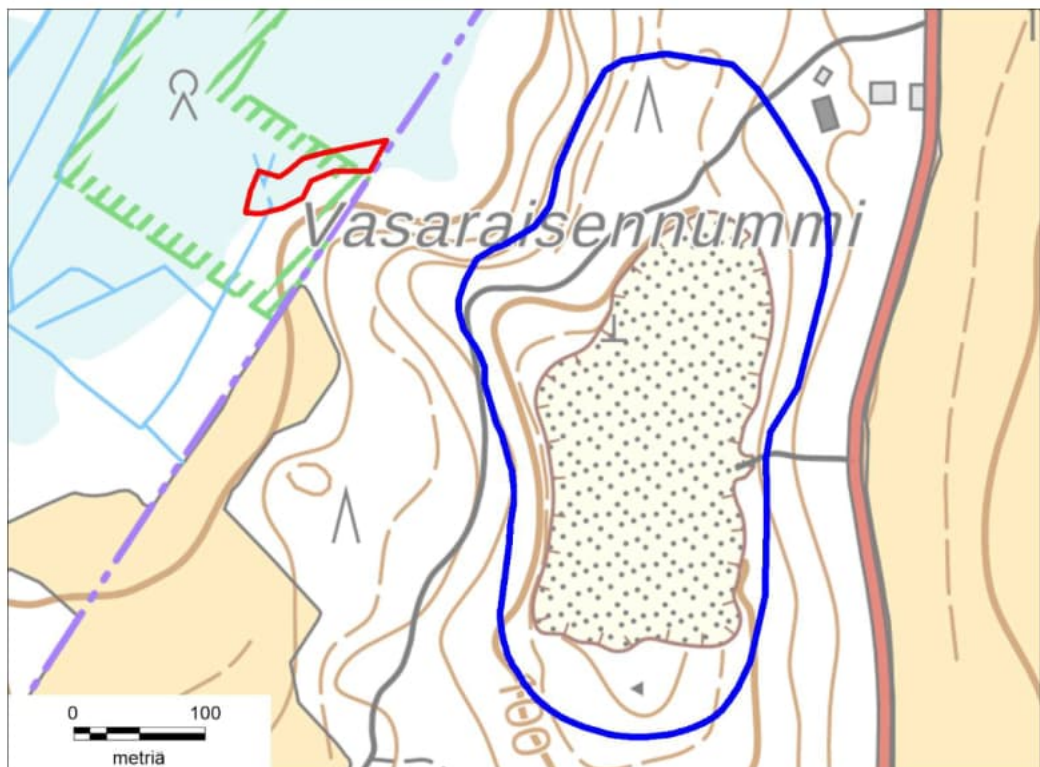
Isovarpurämeen kenttäkerroksessa tavataan suopursua, juolukkaa, variksenmarjaa, kanervaa, tupasvillaa ja lakkaa. Mättäillä on vielä vähän mustikkaa ja puolukkaa. Isovarpuräme jatkuu Kärkölen kunnan puolelle ja vaihtuu siellä edelleen tupasvillarämeeksi. Puusto on yksinomaan mäntyä ja muuta kasvilajistoa edustavat tupasvillan lisäksi isokarpalo, pyöreälehtikihokki, lakka ja kangasmaitikka.

Kangasjärven luonnonsuojelualueen rajan itäpuolella on avoimempi kuvio oligotrofista sarakorpea. Puuston muodostaa hieskoivu, lisäksi on muutama kuusen taimi. Kenttäkerroksessa vallitsee pullosara ja lisäksi tavataan isokarpaloa, riippa-

ja jouhisaraa, raatetta sekä korpi ja luhtakastikkaa. Reunoilla kasvaa reliktinä järvi-
viruokoa.

Sarakorven eteläpuolella suo vaihtuu luhtaiseksi ruoho- ja heinäkorveksi, joka
käsittää suon ojittamattoman keskiosan. Puustona on kuusta ja koivua, reunalla
vähän mäntyäkin, sekä kiilto- ja tuhkapajua. Aluskasvillisuuden lajeja ovat järvi-
korte, harmaasara, kurjenjalka, korpi- ja luhtakastikka, isokarpalo, raate, suo-or-
vokki, luhtarölli, rantamatara, suo-ohdake ja suoputki. Mättäillä tavataan mm.
puolukkaa, mustikkaa, metsätähteä ja pikkutalvikkia.

Kangasjärven kaakkoisreunalla on suon ja kivennäismaan rajalla lähteikköalue,
joka on rajattu kuvaan 2. Alueella on useita pohjaveden purkautumiskohtia, joista
on syntynyt viisi avolähdettä/lähdeallasta. Ravinteisuustasoltaan ne ovat meso-
trofisia.

Kuva 2. Kangasjärven lähteikköalueen rajaus (punainen viiva). Varsinainen luontoselvitysalue on rajattu sinisellä viivalla.

Lähdealtaiden reunojen putkilokasvistoon kuuluvat mm. rentukka, Suomessa sil-
mälläpidettäväksi (NT) luokiteltu (Hyvärinen ym. 2019) luhtalitukka, terttualpi,
kurjenjalka, raate, rantamatara, ranta- ja metsäkorte, nurmilauha, luhtarölli, pul-
losara, suohorsma ja järvi-
viruoko. Pikkulimaskaa kasvaa avovedessä niukasti. Ve-
dessä kasvavista sammalista runsaimpia ovat isonäkinsammal ja kalvaskuirisam-
mal. Sammallajistoa ei määritetty kattavasti; alueella kasvaa lisäksi mm. sirppi-
sammalia, lehväksammalia ja lettohiirensammalta.

Pienempien lähdealtaiden välillä on noro, jossa virtaa vettä kesälläkin. Lähdealtaista suurin on kuvan 2 rajauksen länsipäässä ja se on merkitty myös peruskarttaan vesikuoppa-merkillä. Suurimmasta altaasta vesisammalet puuttuvat kokonaan ja reunoillakin kasvaa lähinnä vain pullosaraa ja järviruokoa. Altaasta on kai vettu oja, joka laskee lounaan suuntaan.

Lähteisyyttä ilmentävää kasvilajistoa esiintyy alueella melko vähän ja se keskittyy tiukasti lähdealtaisiin ja niiden reunoille kapealle vyöhykkeelle. Kangasjärven varsinaisella suoalueella ei ole lähteisiä suotyyppisiä tai selvästi lähteisyyttä ilmentävää kasvilajistoa.

Kangasjärven suoalueella (tämän työn yhteydessä inventoitu osa) esiintyy seuraavia uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppisiä (Kontula & Raunio 2018a, b): ruohokorvet (VU/EN), sarakorvet (VU/EN), korpikämmet (EN/EN), isovarpurämmet (NT/VU), tupasvillärämmet (NT/VU) ja lähteiköt (VU/EN). Suluissa ensin mainittu luokitus tarkoittaa koko maata ja jälkimmäisenä mainittu luokitus Etelä-Suomea.

3.2 Arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luonnonmuistomerkkejä. Kangasjärven luonnonsuojelualue sijaitsee Hammarslotten sora-alueen länsipuolella lähimmillään noin 110 metrin päässä (kuva 1).

Maastoselvityksessä ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Alueella ei ole Suomessa uhanalaiseksi luokiteltuja (Kontula & Raunio 2018a, b) luontotyyppisiä eikä METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016) tai LAKU-kriteerit (Salminen & Aalto 2012) täyttäviä kohteita.

Selvitysalueella ei ole arvokkaaksi luokiteltuja kallioalueita, kivikoita, moreeni muodostumia tai tuuli- ja rantakerrostumia (Husa ym. 2024, Mäkinen ym. 2007, 2011).

Tämän luontoselvityksen maastokäynneillä ei tehty havaintoja huomionarvoisista (ks. alaluku 2.3) putkilokasveista lukuun ottamatta varsinaisen selvitysalueen ulkopuolella Kangasjärven lähteikköalueella tavattua luhtalitukkaa (ks. alaluku 3.1).

Kirjoverkkoperhosen toukkien ravintokasveista kangasmaitikkaa esiintyy selvitysalueella, mutta lajin toukkapesistä ei tehty havaintoja. Kirjoverkkoperhosen lisääntymispaikkojen esiintyminen arvioitiin epätodennäköiseksi, sillä maitikkakasvustot ovat pieniä ja harvoja.

Selvitysalueella ei ole liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Lepakoita saattaa esiintyä alueella etenkin niissä osissa, joissa kasvaa harvahkoa varttunutta puustoa. Maastoinventoinnissa ei kuitenkaan todettu lepakoille soveltuvia lisääntymis- tai levähdyspaikkoja (ml. talvehtimispaikat) eikä potentiaalisia tärkeitä saalistusalueita (vrt. SLTY 2023).

Tämän luontoselvityksen maastokäynneillä ei tehty havaintoja muista huomion arvoisista eläinlajeista lukuun ottamatta hömö- ja töyhtötiasta. Näistä ensin mainittu on luokiteltu (Hyvärinen ym. 2019) Suomessa erittäin uhanalaiseksi (EN) ja toiseksi mainittu vaarantuneeksi (VU) lajiksi. Molemmat tiaislajit liikkuvat loppu kesällä pesimäreviiriensä ulkopuolella, eikä havaintojen perusteella voida tulkita, kuuluvatko ne Hammarslottin sora-alueen pesimälinnustoon vai eivät. Hömötiainen havaittiin selvitysalueen eteläosan kuusi-koivumetsässä, joka saattaisi soveltaa lajin pesimäympäristöksi. Töyhtötiainen havaittiin puolestaan selvitysalueen pohjoispäässä eli suunnitellulla laajennusalueella. Sen männikkö on lajille tyypillistä elinympäristöä.

Hammarslottin sora-alueella ei arvioitu olevan muita huomionarvoisten eliölajien kannalta tärkeitä tai merkittäviä elinympäristöjä tai kohteita. Nykyisellä ottamisalueella ei todettu kasvistoltaan merkittäviä paahdealueita, eikä sillä arvioitu olevan erityistä merkitystä ko. elinympäristöjen hyönteislajiston kannalta.

4 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Hammarslottin sora-alueen selvitysalueella ei todettu vuoden 2024 selvityksessä sellaisia arvokkaita luontokohteita tai lajiesiintymiä, jotka tulisi ottaa erityisesti huomioon.

Alueen länsipuolella sijaitsee Kangasjärvi-niminen suo, josta osa on rauhoitettu luonnonsuojelualueeksi. Suolla on monia uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppejä (ks. alaluku 3.1) sekä sen itäreunalla useita pohjaveden purkautumiskoh tia ja lähdealtaita. Lähteikköalueen noroineen voidaan katsoa olevan vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama kohde, vaikka suurimmasta lähdealtaasta on kaivettu laskuoja ja alueella on mahdollisesti tehty muitakin toimia vuosikymmeniä sitten. Ihmistoiminta ei ole muuttanut merkittävästi lähteikköalueen ominaispiirteitä ja se on palautunut kohti luonnontilaa. Neljä pienempää lähdeallasta ja noro ovat luonnontilaisempia.

Vesilain 2 luvun 11 § 1 mom:n mukaan ”luonnontilaisen ... lähteen taikka muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron ... luonnontilan vaarantaminen on kielletty”. Lupaharkinnassa ja maa-ainesten ottamistoiminnassa tulee varmistua siitä, ettei toiminta vaikuta haitallisesti lähialueen pohjavesisuhteisiin ja pohjaveden virtaussuuntiin. Suunnitelmaselostuksen (Insinööritoimisto Matti Jokinen 2024) perusteella merkittäviä vaikutuksia ei aiheutuisi, sillä ”alueella on todettu kalliokynnyksiä, mitkä toimivat vähintäänkin paikallisina vedenjakajina” ja ”maatutkaluotauksen perusteella ottamisalueen vajovedet ohjautuvat kalliopintoja pitkin pääasiassa itään”.

Selvitysalueen luonnonolojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella ei ehdoteta täydentäviä lajistonselvityksiä.

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Husa, J., Kontula, T. & Teeriaho, J. 2024: Valtakunnallisesti arvokkaat kalliot osa II. Uusimaa. – Ympäristöministeriö, Helsinki. 1195 s.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 704 s.
- Insinööritoimisto Matti Jokinen 2024: Hammarslottin sora-alue. Maa-aines- ja ympäristölupahakemus. Suunnitelmaselostus. 19 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 5/2018:1–388.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018:1–925.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korj. p. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023:1–374.
- Mäkinen, K., Palmu, J.-P., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. & Jarva, J. 2007: Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat. – Suomen ympäristö 14/2007:1–120.
- Mäkinen, K., Teeriaho, J., Rönty, H., Rauhaniemi, T. & Sahala, L. 2011: Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. – Suomen ympäristö 32/2011:1–185.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017:1–278.
- Salminen, J. & Aalto, S. 2012: Luonnonympäristön arvottamisen kriteeristö Uudellemaalle (LAKU). Loppuraportti. – Uudenmaan liiton julkaisuja E 119:1–54.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.
- SLTY 2023: Lepakkokartoitusohje 2023. Suomen lepakotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille. – Suomen lepakotieteellinen yhdistys ry. 63 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO ohjelman luonnon tieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.

6 KUVALIITE

Luontoselvitysalueen eteläosan kuusi-koivumetsää.

Rinnemännikköä nykyisen ottamisalueen länsireunalla.

Suunnitellun laajennusalueen mäntykangasta.

Kangasjärven suon itäreunan korpiräme.

Isovarpuräme.

Tupasvillaräme.

Koivua kasvava oligotrofinen sarakorpi.

Luhtainen ruoho- ja heinäkorpi.

Yksi Kangasjärven suon lähteikköalueen altaista.

Lähteikköalueen altaista läntisin on pinta-alaltaan suurin.